

пріематъ че машинитѣ сѫ за человѣцъ силна подмога чрезъ които тѣ произвождатъ въ най-голъмо количество и съ най-малко трудъ сичкытѣ нѣща потребни за удовлетвореніе на нуждитѣ имъ ; други, и тѣ сѫ по многочисленни, мыслѣжть че преимуществото на машинитѣ не ползува освенъ притежателитѣ имъ, които съ помошь-та имъ са обогатяватъ, а въ сѫщото време отнематъ работата и средствата за прехрана на работницытѣ, които чрезъ туй падатъ въ крайна и непособима бѣдность.

2.— Туй распространеното мнѣніе, че машинитѣ са стремїжть да лишатъ работницытѣ отъ работа и отъ средствата на сѫществованіе е родено отъ едно наблюденіе точно, но практически не пълно. Дѣйствително, и въ най-несгодниятѣ обстоятелства, машинитѣ премѣстятъ само, но не отнематъ труда на работника.

За да са убѣдите въ тъзи истина доста ви е да наблюдавате внимателно и до края сичкытѣ слѣдствія отъ употребеніето на една нова машина. Ето единъ фабриканть: Той употребява десетъ работници въ заведеніето си до деня когато изнамѣрва една машина съ помошь-та на която той направя толкози произведенія колкото десетъ работници въ сѫщото време. Тогасъ той распушча деветмина отъ работницытѣ си, и задържа само единого за да внимава на хода на машината.

Непосредственното слѣдствіе на туй изнамѣрванье е слѣдователно че деветъ работници сѫ отпуснати и не намѣрватъ вече да печелїжть, а фабриканть са обогатява отъ сичката плата която имъ плащаще. Но вліяніето на машината ограничава ли са до тукъ и може ли да заключите, че тя обогатява само единого